

Афанасій ЛОМАКОВИЧ,
ректор академії, професор

СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

(Початок на стор. 1)

Наукова продукція викладачів академії за минулий навчальний рік представлена 282 працями, серед яких — 13 посібників і 1 підручник з відповідними Грифами МОН України, 7 монографій, 11 навчальних програм, 82 фахових статті, 43 публікації в зарубіжних виданнях і 125 публікацій — у вітчизняних наукових збірниках. Вагомий внесок у вирішення теоретичних і методичних питань організації освітнього процесу у вищій школі зробили професор

М.М.Ілленко і доцент Н.М.Савелюк — автори навчального посібника "Зоопсихологія з елементами порівняльної психології", доцент Л.М.Пашинський і його колеги Р.Т.Гарматюк та Ю.Г.Цимбалюк — співавтори навчально-методичного посібника "Лабораторний практикум — складова частина навчального процесу", доцент І.П.Гринчук і викладач О.А.Горбач, які підготували навчально-методичний посібник "Фортепіанні твори українських композиторів" та ювілейне видання "Фортепіанні твори М.Вериківського", професори О.О.Безносук і Г.И.Стронський, доценти Н.І.Цицюра і Н.В.Бабій, старші викладачі Н.М.Волянчук та О.В.Мороз як автори монографій.

Активізувалася дослідницька робота молодих науковців, що здійснюється в рамках Студентського наукового товариства (голова С.М.Колісецький) та Ради молодих науковців (голова Р.О.Дубровський). Підкреслимо, що студентська науково-пошукова діяльність, участь молодих науковців у всеукраїнських студентських олімпіадах, конкурси наукових робіт супроводжуються підтримкою студентської профспілкової організації (голова А.Р.Заболотний). Конкретне підтвердження цьому — успішна участь наших студентів у всеукраїнських і міжнародних конкурсах. Зокрема, студентка гуманітарного факультету Ольга Дудечко (науковий керівник І.О.Волянчук) нагороджена Дипломом II ступеня III етапу XVI Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика та Дипломом III ступеня на VI Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка. Дипломами III ступеня нагороджені студентка педагогічного факультету Олесь Шматюк і студентка педагогічного коледжу Софія Вересюк (наукові керівники — Л.М.Невідомська, Р.О.Дубровський). Переможцем II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності "Дошкільна педагогіка" в номінації "Професійна компетентність" стала студентка педагогічного факультету Інна Ісаєнко (науковий керівник І.А.Онищук).

Необхідно сказати і про успіхи студентів мистецьких спеціальностей, які демонструють високий рівень своєї творчої фахової підготовки на фестивалях і конкурсах. На V Міжнародному фестивалі-конкурсі дитячої та юнацької творчості "Яскрава країна-2015" дует художнього народного

ансамблю "Горлиця" Ірина Поліщук і Євген Найчук (художній керівник А.С.Медєцький) здобули перемогу у номінації "Народний танець". Вони ж стали переможцями II Всеукраїнського чемпіонату з хореографічного мистецтва "ART DANCE-2016".

Звертаючись до перспектив наукової діяльності, наголошуємо, що наш навчальний заклад за свою більш як 200-річну історію існував у статусах гімназії, ліцею, семінарії, учительського і педагогічного інститутів, педагогічного училища і педагогічного коледжу, гуманітарно-педагогічного інституту. Тому справою честі кожного викладача і студента є дослідження динаміки освітніх процесів у цих закладах, особливо "українського сліду" в діяльності освітніх установ XIX — початку XX століття, що перебували під різними імперськими впливами (Польщі, Росії, СРСР), а також дослідження теоретичної спадщини та практичної діяльності персоналії (викладачів і випускників цих закладів) з українським корінням і національною ідеєю. Важливим залишається вивчення та впровадження позитивного вітчизняного і зарубіжного досвіду в освітній процес з урахуванням сучасних викликів і ризиків.

Наукова "мозаїка" нинішнього навчального року: Всеукраїнські наукові читання "Творчий світ Бориса Харчука", II Всеукраїнська науково-практична конференція "Михайло Вериківський у контексті української музичної культури та освіти" до 120-річчя з дня народження композитора, IV Міжнародна науково-практична конференція "Інновації у вищій школі: проблеми і перспективи в освіті та науці".

Міжнародний акцент у науковій діяльності науково-педагогічних працівників академії і надалі буде посилюватися. Плануємо вийти на вищий рівень творчих контактів з університетськими центрами зарубіжжя через укладання нових угод про співпрацю у науково-дослідній, культурно-освітній сферах і в аспекті академічних обмінів. Зокрема, передбачається підписання відповідної угоди із Софійським Університетом (Болгарія), з Вищою школою м.Остроленка (Польща), національними університетами Узбекистану і Таджикистану. І надалі поглиблюватиметься співробітництво у рамках підписаних угод з університетами та науково-освітніми інституціями зарубіжжя.

Аксіоматичним є твердження, що виходити на творчі контакти з науковцями вищих закладів освіти та науково-дослідницьких установ інших країн можна тільки на основі постійного посилення власного науково-кадрового потенціалу й удосконалення системи науково-педагогічної роботи. Саме для цього нам необхідно мобілізувати зусилля доцентського і професорського корпусів академії на поліпшення якості та розширення масштабів наукових пошуків і публікацію їх результатів

у наукових виданнях з високим імпаکت-фактором. Маємо забезпечити постійне зростання кількісних і якісних показників наукової діяльності. Серед конкретних завдань — запровадження академічної системи обліку індексу посилань та оцінки рівня ефективності наукових досліджень, а також відкриття нових друкованих періодичних видань з метою їх наступного включення до Переліку фахових видань України (насамперед за галузями знань підготовки магістрів у нашому ВНЗ). В той же час зі сторони науково-педагогічних працівників профільних кафедр має бути належна увага студентській науці, зокрема підготовці студентів до участі у всеукраїнських і міжнародних конкурсах, олімпіадах, змаганнях.

Поряд з навчальним і науковим компонентами підготовки фахівців неперечне значення має виховна робота, основним завданням якої є формування у студента глибокого усвідомлення того, що бути успішним фахівцем неможливо лише на ґрунті високої професійної підготовки, — необхідним залишається соціально-культурний компонент. Це означає, що важливо виховати у майбутніх фахівців соціальні компетенції, вчити їх працювати в команді, брати участь у розробці та реалізації соціально значущих проєктів, стимулювати бажання отримати додаткову, необхідну їм і суспільству професію, а також потребу вчитися протягом усього життя. У вирішенні завдань виховної роботи важливе місце належить інституту

кураторства, який у нашому навчальному закладі має давні традиції, відображені у книзі польського автора Анджея Шми-та "Кременецький ліцей як зразок просвітницької моделі школи на території України у першій половині XIX століття". Зміст видання спонукає нас відродити патріотичне освітнє гасло, яке знали та любили повторювати попередні покоління тих, хто навчався у нашій Альма-матер: "Пам'ятай, що ти був учнем Кременця!". Виховний вплив на студента спрямовується на те, щоб активізувати його прагнення вивчати і досліджувати та заохотити до повсякденної самореалізації.

... Досягнуті здобутки й окреслені проблеми дають змогу визначити мету і стратегічні пріоритети на наступне п'ятиріччя — перше п'ятиріччя нашого поступу до регіонального університету.

НОВІ ОБРІЇ СПІВПРАЦІ

Творчі контакти науковців академії з їх колегами із вищих закладів освіти, наукових і культурно-мистецьких інституцій Польщі мають позитивну динаміку, набувають нових форм, підтверджуються офіційним документами, тобто отримують нормативне забезпечення, що дає змогу збагачувати зміст і вдосконалювати формат спільних заходів. Разом з тим розширюється географія співробітництва нашого ВНЗ із польськими партнерами: практично щороку ми налагоджуємо дієві зв'язки науково-дослідницького і навчально-методичного характеру з окремими науково-освітніми закладами Республіки Польща.

Нещодавно делегація науковців академії, очолювана ректором, професором Афанасієм Ломаковичем, працювала в польському місті Остроленка, де знаходиться Вища школа публічної адміністрації та діє Остроленське наукове товариство ім. Адама Хентніка.

На базі Вищої школи публічної адміністрації відбулась Міжнародна

науково-практична конференція "Інноваційна школа в умовах сучасних викликів", активними учасниками якої були члени нашої делегації. Науковий форум організували Польське товариство аніматорів педагогіки ім. Селестена Френе, Остроленське наукове товариство ім. Адама Хентніка, Фундація "Школа батьків", Ягеллонський університет і Сільськогосподарський університет ім. Гуго Коллонтая в Кракові. Науково-практична конференція, за нашою термінологією, працювала у пленарному і секційному форматах.

На пленарному засіданні, де розглядалися передумови педагогічної діяльності та виклики сучасної освіти, інноваційні аспекти педагогіки Селестена Френе та різні форми педагогічної комунікації, виступили наші науковці. Ректор академії, професор Афанасій Ломакович доповів про "Інновації в освіті: від історії до сьогодення". Проректор

з наукової роботи, професор Валентина Бенера характеризувала "Впровадження музейної педагогіки у професійну підготовку педагога", а проректор з навчальної роботи, доцент Марія Боднар проєктувала проблематику наукового форуму на національний науково-освітній простір у доповіді "Інновації у системі української школи".

Багатою була тематична палітра секційних засідань: проблеми регіоналізму в сучасній школі; організація шкільного життя на принципах педагогіки Селестена Френе; шкільна автономія та інновації у шкільній практиці. Науковці — учасники секційних засідань — моделювали й аналізували нові освітні технології, апробовані в Польщі, Фінляндії, Швейцарії. В обговоренні зазначених проблем брав участь і спілкувався зі

своїми зарубіжними колегами декан гуманітарного факультету академії, доцент Володимир Мазурок.

Горизонти міжнародних взаємин нашого на-

вчального закладу розширилися завдяки підписанню Угоди про співпрацю між Кременецькоюобласноюгуманітарно-педагогічною академією та Остроленським науковим товариством ім. Адама Хентніка. Документ підписали ректор нашої академії, професор Афанасій Ломакович і керівник Остроленського наукового товариства Януш Голота. Предметом Угоди визначено співробітництво сторін у сфері вищої освіти і науки шляхом взаємного сприяння розвитку й удосконаленню навчального, науково-методичного і науково-дослідницького процесів обох сторін. Згідно з Угодою пріоритетними напрямками співробітництва стануть науково-дослідницька та дидактична сфери, в яких здійснюватимуться конкретні заходи: спільні наукові дослідження тем, якими зацікавлені обидві сторони; проведення спільних науко-

вих форумів, конференцій, семінарів; обмін досвідом між науково-педагогічними працівниками; публікація результатів наукових досліджень в періодичних виданнях Академії і Товариства; здійснення стажування науковців і викладачів; навчання студентів за магістерськими програмами; обмін науково-методичною літературою; організація спільних мистецьких заходів. Академія і Наукове товариство узгоджуватимуть плани співпраці у вирішенні актуальних наукових проблем, що становлять інтерес обох сторін.

Оперативно розпочалась реалізація укладеної Угоди: директор Остроленського наукового товариства ім. Адама Хентніка, професор Януш Голота увійшов до складу редакційної колегії збірника наукових праць "Науковий вісник Кременецької гуманітарної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка". Відповідно, наші науковці, професори Афанасій Ломакович і Валентина Бенера, доцент Володимир Мазурок, залучені до редакційної роботи в часописі "Наукові зошити" Остроленського наукового товариства.

В рамках культурно-пізнавальної програми візиту нашої делегації до Польщі науковці академії вшанували пам'ять польських учених, педагогів, культурно-освітніх і громадських діячів, які організовували діяльність навчальних закладів — історичних попередників нашої альма-матер: засновника Волинської гімназії та ліцею Тадеуша Чацького; керівників Кременецького ліцею міжвоєнного періоду Марека Пекарського, Юліуша Понятовського, Євстахія Новіцького, Кароля Кочлера, Стефана Черногоцького, які після

закриття Ліцею зазнали репресій від більшовицького режиму і загинули на засланнях, а також педагогів, працівників і вихованців Ліцею, членів їх сімей, котрі були знищені органами НКВС.

На такому фоні участь нашої делегації у Конференції, підписання Угоди про співпрацю засвідчують, що ми маємо спільними не тільки трагічні сторінки історії, а й позитивні перспективи конструктивних взаємин у науково-педагогічній та культурно-мистецькій сферах.